

Rovaniemi

Käyttäytymisen arviointi Rovaniemellä

Käyttäytymisen arviointi kohdistuu siihen, miten oppilas ottaa huomioon muut ihmiset ja ympäristön sekä noudattaa sääntöjä. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat. Opetussuunnitelmassa tulee asettaa tavoitteet oppilaan käyttäytymiselle. Käyttäytymisen tavoitteita määriteltäessä otetaan huomioon koulun kasvatukselle asetetut tavoitteet. Sanallisen arvioinnin yhteydessä käyttäytyminen tulee arvioida erillisellä liitteellä.

Käyttäytymisen arviointi perustuu Rovaniemen kaupungin opetussuunnitelman arvopohjaan.

Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutenaan, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan. Käyttäytymisen arvioinnissa tärkeää on myös oppilaan itsearviointi ja arviointikeskustelut luokanopettajan/luokanvalvojan, oppilaan ja huoltajan kesken. Oppilaalle annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytyminen arvioidaan kaikilla vuosiluokilla samoin kriteerein, ikäkausi huomioiden. Opettajat arvioivat oppilaan käyttäytymisen yhdessä. Arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamenttiin tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin.

Käyttäytymisen tavoitteet

Käyttäytymiselle asetut tavoitteet perustuvat kulttuurissamme vallitseviin arvoihin, jotka kiteytyvät YK:n yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen 1. artiklassa:

Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan. Heille on annettu järki ja omatunto, ja heidän on toimittava toisiaan kohtaan veljeyden hengessä.

sekä perusopetuslaissa ja –asetuksessa säädettyihin tavoitteisiin (POL 2 §, 35 § ja POA 28.6.2012/422 2 §).ⁱ

Käyttäytymisen tavoitteet nousevat myös koulun järjestyssäännöistä sekä muista asiallisen käyttäytymisen normeista. Lisäksi tavoitteiden asetteluun liitetään keskeiset tapakulttuurin elementit (yleinen kohteliaisuus, tervehtiminen, kielenkäyttö, pukeutuminen yms.)

Käyttäytymisen tavoitteet voidaan ryhmitellä kolmeen pääkategoriaan, normien noudattaminen, ihmisarvotavoitteet sekä ympäristön huomioon ottamisen ja kunnioittamisen tavoitteet.

Tavoitteiden osa-alueet:

1. Normisto

Oppilas

- käyttäytyy koulun arjessa asiallisesti ja tilanteen edellyttämällä tavalla

- noudattaa koulun toimintakulttuuriin kirjattuja sääntöjä, toimintaohjeita sekä hyviä tapoja (tapakasvatuksen ops)

- ottaa käyttäytymisessään huomioon sekä oman että muiden kouluyhteisön jäsenten turvallisuuden

2. Ihmisarvo ja moraal

Oppilas

- toimii kouluyhteisössä vastuuntuntoisesti
- ei kiusaa muita
- toimii rehellisesti ja luotettavasti
- kunnioittaa ihmisen perusoikeuksia ja edistää tasa-arvoa

3.Ympäristön kunnioitus

Oppilas

- pitää huolta omista, luokan ja koulun yhteisistä tavaroista ja tiloista
- huolehtii omalta osaltaan koulun ja sen lähiympäristön siisteydestä
- huomioi myönteisellä tavalla luonnonsuojelun ja muut ympäristökysymykset koulun arjessa.

Käyttäytymisen arviointi ei vaikuta oppiaineen arviointiin. Käyttäytymisen arvosana määräytyy seuraavin perustein:

10 (1. – 3. – luokilla taito erinomainen)

Oppilas on saavuttanut erinomaisesti käyttäytymisen tavoitteet sen kaikilla osa-alueilla. Hän edistää aktiivisesti omalla toiminnallaan ja esimerkillään hyvää käyttäytymistä. Hän

- toimii asiallisesti, kannustavasti ja luokkayhteisöä rakentavalla tavalla
- on omaehtoisesti valmis auttamaan muita
- noudattaa sääntöjä ilman laiminlyöntejä tai rikkomuksia
- on vastuuntuntoinen ja toimii esimerkkinä muille
- on sisäistänyt kouluyhteisössä asetetut tavoitteet ja on valmis näkemään vaivaa niiden saavuttamiseksi
- asennoituu myönteisesti koulutyöhön

9 (1. – 3. – luokilla taito kiitettävä)

Oppilas on saavuttanut kiitettävästi käyttäytymisen tavoitteet lähes kattavasti kaikilla sen osa-alueilla. Hän

- käyttäytyy moitteettomasti ja huomaavaisesti muita kohtaan ja hänen kielenkäyttönsä on asiallista
- pyrkii olemaan esimerkkinä muille
- noudattaa lähes aina koulun sääntöjä
- toimii kouluyhteisössä myönteisesti, aktiivisesti ja oma-aloitteisesti

8 (1. – 3. – luokilla taito hyvä)

Oppilas on saavuttanut hyvin käyttäytymisen tavoitteet useimmilla sen osa-alueilla. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön ja yhteiseen omaisuuteen yleensä myönteisesti. Hänellä on vain satunnaisia ja vähäisiä rikkeitä. Hän

- käyttäytyy yleensä hyvin
- ei aina huomioi muita ja ympäristöä
- jättää joskus noudattamatta koulun sääntöjä, mutta pyrkii korjaamaan toimintaansa
- toimii kouluyhteisössä yleensä myönteisesti, aktiivisesti ja oma-aloitteisesti

7 (1. – 3. – luokilla taito tyydyttävä)

Oppilas on saavuttanut tyydyttävästi käyttäytymisen tavoitteet. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön ja yhteiseen omaisuuteen vaihtelevasti. Hän häiritsee usein opiskelua ja rikkoo satunnaisesti myös koulun järjestyssääntöjä. Hän

- käyttäytyy ajoittain välinpitämättömästi ja epäkohteliaasti
- toimii kouluyhteisössä melko passiivisesti
- suhtautuu koulutyöhön vastahakoisesti

6 (1. – 3. – luokilla taito kehittymässä)

Oppilas on saavuttanut kohtalaisesti käyttäytymisen tavoitteet. Hän suhtautuu koulunkäyntiin, kouluyhteisöön, yhteiseen omaisuuteen ja ympäristöön pääosin kielteisesti. Hän häiritsee toistuvasti opiskelua ja rikkoo usein koulun järjestyssääntöjä. Hänen käytöksensä on toistuvasti epäasiallista ja usein loukkaavaa. Häneen on kohdennettu kurinpitotoimenpiteitä.

5 (1. – 3. – luokilla taito alulla)

Oppilas on saavuttanut välttävästi käyttäytymisen tavoitteet kaikilla sen osa-alueilla. Hän rikkoo koulun järjestyssääntöjä lähes jatkuvasti ja tietoisesti. Hänen käytöksensä on pääosin erittäin epäasiallista ja loukkaavaa. Oppilas tarvitsee valvontaa selviytyäkseen koulutyöstä. Hän

- käyttäytyy väkivaltaisesti toisia oppilaita kohtaan
- laiminlyö koulun sääntöjä jatkuvasti ja häneen on kohdennettu toistuvasti kurinpitotoimenpiteitä
- häiritsee koulutyötä ja hänellä ei ole myönteistä suhtautumista kouluyhteisöä kohtaan

4

Oppilas ei ole lain, koulun ohjeiden, sääntöjen eikä kurinpitokeinoin ojennettavissa ja on vaaraksi kouluyhteisölle. Hän

- häiritsee vakavasti kouluyhteisöä
- käyttäytyy kouluyhteisöön täysin sopimattomalla tavalla
- suhtautuu piittaamattomasti koulutyöhön ja häiriökäyttäytyminen on vallitsevaa

Käyttäytymisen numeroarvostelu merkitään todistukseen, sanallinen arvio todistuksen liitteeseen. Käyttäytymisen arviota ei merkitä edes numeroin ero- eikä päättötodistukseen.

ⁱ **POL 2 §:** ”Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.”

POL 35 §: ”Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.”

POA 28.6.2012/422 2. LUKU 2 §:

”Kasvu ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen

Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuunkykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Opetus edistää kulttuurien sekä aatteellisten, maailmankatsomuksellisten ja uskonnollisten, kuten kristillisten, perinteiden sekä länsimaisen humanismin perinteen tuntemista ja ymmärtämistä. Opetuksella ja kasvatuksella edistetään elämän, ihmisarvon loukkaamattomuuden, ihmisoikeuksien, luonnon ja toisten ihmisten kunnioittamista sekä tuetaan oppilaiden kasvua tasapainoisiksi ja terveen itsetunnon omaaviksi ihmisiksi. Tavoitteena on oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä kasvu hyviin tapoihin. Opetus ja kasvatustukevat oppilaiden kasvua erilaisuuden kunnioittamiseen sekä vastuullisuuteen, yhteistyöhön ja toimintaan, joka edistää ihmisryhmien, kansojen, aatteiden, uskontojen ja kulttuurien välistä kunnioittamista ja luottamusta. Opetuksella tuetaan oppilaan kasvua aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi, luodaan edellytyksiä toimia demokraattisessa ja tasa-arvoisessa yhteiskunnassa sekä edistetään kestävä kehitystä.”